

Ödemeler Dengesi - Mayıs 2015

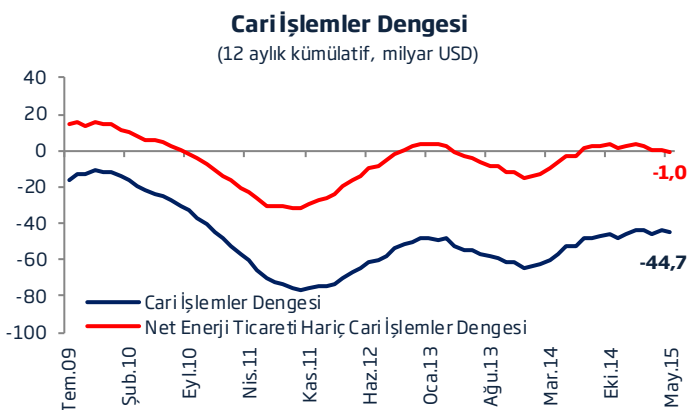
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Mayıs'ta cari açık beklentilerin bir miktar üzerinde...

Mayıs ayında cari açık yıllık bazda %9,4 oranında genişleyerek 4 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Piyasa beklentisi bu dönemde cari açığın 3,6 milyar USD olacağı yönündeydi. Yılın ilk beş ayı itibarıyla ise, cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %9 oranında daralarak 18,5 milyar USD'ye gerilemiştir.

12 aylık kümülatif cari açık bu dönemde 44,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşerek bir önceki aya göre sınırlı düzeyde yükseliş kaydetmiştir. Net enerji ticareti hariç bakıldığında, 12 aylık cari dengenin 10 ayın ardından ilk kez eksiye geçmesi dikkat çekmiştir.

Mayıs ayında dış ticaret açığının %2,3 oranında azalarak cari dengeyi olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Diğer taraftan, yılın ilk aylarında dış ticaret dengesi üzerinde olumlu etkisi bulunan altın ihracatının bu dönemde zayıfladığı izlenmiştir. Son dönemde Rusya'daki ekonomik krize ve artan jeopolitik risklere bağlı olarak gerileyebileceği yönünde endişelerin gündeme geldiği turizm gelirlerinde ise düşüşün %1,9 ile sınırlı düzeyde kaldığı görülmektedir. Bu gelişmede, başta Almanya olmak üzere Avrupa ve Asya ülkeleri kaynaklı turist sayısındaki artış etkili olmuştur.

Doğrudan yatırımlarda toparlanma...

Nisan ayında düşük seviyede gerçekleşen net doğrudan

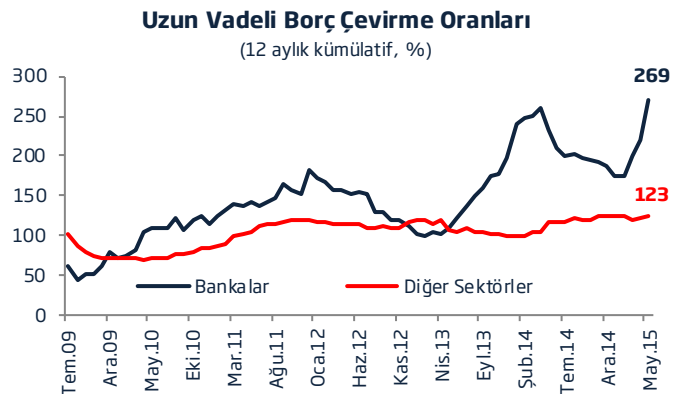
yatırımlar Mayıs'ta bir miktar toparlanmıştır. Yılın ilk beş ayında ise net doğrudan yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,3 oranında düşüş kaydederek 3,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımlarında zayıf performans...

Gelişmekte olan ekonomilere yönelik sermaye girişlerinin Mayıs ayında izlediği zayıf seyre ek olarak yurt içinde etkili olan siyasi belirsizlikler bu dönemde portföy yatırımlarının olumsuz bir seyir izlemesine neden olmuştur. Söz konusu kalemlerde net sermaye çıkışı Mayıs'ta 2,5 milyar USD olmuştur. Bu dönemde yurt dışında yerleşik kişiler hisse senedi piyasasında 74 milyon USD net alım gerçekleştirirken, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 1,5 milyar USD tutarında net satış yapmıştır.

Bankalar uzun vadeli kredi kullanmaya devam ediyor.

Diğer yatırımlar kaleminde 2 milyar USD tutarında giriş gerçekleşmesi cari açığın finansmanını destekleyen bir gelişme olmuştur. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarının Mayıs ayında 3 milyar USD artmasına karşılık; ticari krediler kaleminde 2,3 milyar USD, diğer krediler kaleminde de 2,8 milyar USD tutarında sermaye girişi izlenmiştir. Nitekim, bankalar Mayıs ayında yurt dışından net 5,3 milyar USD tutarında uzun vadeli kredi kullanarak rekor seviyede borçlanmıştır. Bankalar kısa vadeli kredilerde ise 3,6 milyar

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı		(%)	
	Aralık 2014	Mayıs 2015	Aralık 2014	Mayıs 2015
Cari İşlemler Dengesi	-46.516	-44.687	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	46.048	40.683	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	5.492	4.941	11,9	12,1
-Portföy Yatırımları	20.109	13.736	43,7	33,8
-Diğer Yatırımlar	16.868	16.975	36,6	41,7
-Net Hata ve Noksan	3.645	5.078	7,9	12,5
-Diğer	-66	-47	-0,1	-0,1
Rezervler⁽¹⁾	468	4.004	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: Datastream, TCMB

Ödemeler Dengesi - Mayıs 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

USD tutarında net geri ödeme gerçekleştirmiştir. Diğer sektörler de bu dönemde net 975 milyon USD tutarında uzun vadeli kredi kullanmıştır.

12 aylık kümülatif verilere göre değerlendirildiğinde, bankaların ve bankacılık dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları Mayıs ayı itibarıyla sırasıyla %269 ve %123 olmuştur.

Net hata ve noksan...

Nisan ayındaki artışın ardından rezerv varlıklar Mayıs'ta 2 milyar USD tutarında azalmıştır. Diğer taraftan, Nisan'da cari açığın finansmanına aylık bazda en fazla katkıyı sağlayan net hata ve noksan kaleminde Mayıs ayında da 1,8 milyar USD'lik giriş kaydedilmiştir. Yılın ilk beş ayında cari açığın yaklaşık yarısının bu kalemdaki sermaye girişi ile karşılandığı görülmektedir.

Beklentiler

2014 yılının başından bu yana genel olarak olumlu bir performans sergileyen cari dengede Mayıs ayında sınırlı

ölçüde bozulma yaşanmıştır. Petrol fiyatlarının düşük seviyesini korumasının da etkisiyle dış ticaret açığında daralmanın devam etmesi bu dönemde cari dengeyi desteklemiştir. Geçici dış ticaret verileri Haziran ayında cari açığın yıllık bazda tekrar gerileme eğilimine girdiğine işaret etmektedir.

Finansman tarafında ise 2015 yılı genelinde nispeten zayıf bir seyir izlendiği dikkat çekmektedir. Fed'in faiz artırımına yönelik beklentilere ve yurt içinde genel seçim sonrasında yeni bir hükümetin kurulma sürecinde etkili olan siyasi belirsizliklere bağlı olarak portföy yatırımlarının kısa vadede düşük performans sergilemeye devam edebileceği düşünülmektedir. Diğer taraftan, bankaların ve banka dışı sektörlerin yurt dışından borçlanmalarını sorunsuzca sürdürmekte olduğu izlenmektedir. Bu çerçevede, cari açığın finansmanında orta vadede herhangi bir zorlukla karşılaşmayacağı öngörülmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Mayıs 2015	Ocak - Mayıs 2014	Ocak - Mayıs 2015	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-3.994	-20.376	-18.547	-9,0	-44.687
Dış Ticaret Dengesi	-5.367	-23.123	-19.917	-13,9	-60.373
Hizmetler Dengesi	2.138	6.333	6.139	-3,1	24.981
Seyahat (net)	2.110	6.483	6.326	-2,4	24.323
Birincil Gelir Dengesi	-814	-3.968	-5.093	28,4	-10.344
İkincil Gelir Dengesi	49	382	324	-15,2	1.049
Sermaye Hesabı	0	-21	-2	-90,5	-47
Finans Hesabı	-2.193	-12.932	-9.651	-25,4	-39.656
Doğrudan Yatırımlar (net)	-638	-3.841	-3.290	-14,3	-4.941
Portföy Yatırımları (net)	2.505	-3.024	3.349	-	-13.736
Net Varlık Edinimi	1.174	1.533	2.304	50,3	1.512
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.331	4.557	-1.045	-	15.248
Hisse Senetleri	74	1.630	105	-93,6	1.034
Borç Senetleri	-1.405	2.927	-1.150	-	14.214
Diğer Yatırımlar (net)	-2.021	-5.838	-5.945	1,8	-16.975
Efektif ve Mevduatlar	3.076	-300	463	-	163
Net Varlık Edinimi	3.035	-1.553	8.788	-	10.637
Net Yükümlülük Oluşumu	-41	-1.253	8.325	-	10.474
Merkez Bankası	-68	-686	-230	-66,5	-1.877
Bankalar	27	-567	8.555	-	12.351
Yurt Dışı Bankalar	-228	-1.080	7.702	-	8.878
Yabancı Para	-91	-511	6.722	-	4.379
Türk Lirası	-137	-569	980	-	4.499
Yurt Dışı Kişiler	255	513	853	66,3	3.473
Krediler	-2.797	-7.521	-6.016	-20,0	-13.483
Net Varlık Edinimi	5	22	269	1.122,7	2.110
Net Yükümlülük Oluşumu	2.802	7.543	6.285	-16,7	15.593
Bankacılık Sektörü	1.734	3.939	3.580	-9,1	11.431
Bankacılık Dışı Sektörler	1.173	4.258	3.370	-20,9	5.064
Ticari Krediler	-2.252	2.213	-263	-	-3.285
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-48	-230	-129	-43,9	-370
Rezerv Varlıklar (net)	-2.039	-229	-3.765	1.544,1	-4.004
Net Hata ve Noksan	1.801	7.465	8.898	19,2	5.078

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](http://ekonomi.isbank.com.tr) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: Datastream, TCMB

Ödemeler Dengesi - Mayıs 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.